

“నితమ్మగారూ, అవిడకి కొబ్బరి కాయ పచ్చడి అంటే చాలా ఇష్టం. కొబ్బరి చెక్కలు కోరండి.”
 “అలాగేనండి” అని చెప్పి, “కూర లేం పండమంటారు?” అని వికయంగా అడిగింది సీతమ్మ.
 “చేను, పెండలం, దొండకాయ, అరటికాయ పళ్లెం నాలుగూ చండండి. ఈ కూరలంటే అవిడకు చాలా ఇష్టం. అందువల్ల మధ్య మధ్య కంచినప్పు మూని పెనరవప్పు వండేదాన్ని. రా తుళ్ళు కాలు; కొబ్బరికాయ పచ్చడులు చేయండి. వలమిచ్చానికి కేంద్రం పాలు తప్పే

చాను, బాగుంటాయని. పెరుగుకూడా బాగుంటానని కేంద్రం పాలు తప్పేవి తోడు పెట్టాను. గారెలకు ఈ మినప్పప్పు నిళ్ళలో పోయింది.” ఏక ధాటిగా చెప్పింది సరసమాంబ.
 “అవిడకు అరిసెలంటే చాలా ఇష్టం— అందువల్ల అరిసెలే చెయ్యండి.”
 “అవిడకు పెనరవప్పు అంటే ఇష్టం. అందువల్ల మధ్య మధ్య కంచినప్పు మూని పెనరవప్పు వండేదాన్ని. రా తుళ్ళు అన్నం తినేవారు కారు. అప్పుడప్పుడు గారెలకూడా చేసేదాన్ని, అవిడ కిష్టమని.

నీమిల్ — తుడుకుంటే బాగానే ఉంటుంది.” కక్కు తుడుకుకుంది సరసమాంబ.
 “ఎంత అచ్చవంతురాలండీ, మీ అత్తగారు! మీ లాటి కోడలు దొరకడం ఎంత అచ్చవ్వం! ఈ రోజుల్లో క్రమంగా లిగ్గివాలలు ఎవరు పెడుతున్నారండీ? చచ్చిపోయిన నాళ్ళని అసలు తలపెట్టుకుంటున్నారా?” సాగదీసింది సీతమ్మ.
 సీతమ్మ వంట చేస్తూంటే, అత్త గారిని తానితా చూపేస్తే, అమ్మని తాబుంగా

- సి. బాలామణి
 తనకెంత అవినాదిమాలాలు ఉన్నవి చెబుతూంది సరసమాంబ, మధ్య మధ్య సీతమ్మ సొగడ్డలు అందుకుంటూ.
 పెక్క గదిలో పడుకుని అంతా శ్రద్ధగా వింటూన్న గోపాలరావు దీర్ఘంగా నిట్టూర్చాడు.
 తను అయిదు సంవత్సరాల వయస్సులో ఉన్నప్పుడే తండ్రి చనిపోయాడు. అల్లి కాంతమ్మ అమ్మ కష్టాలూ పడి ఎంతో పెంచింది. ఖర్చు లేదో

జయచిత్రకు మహాదానందాన్నిచ్చినవి!

అభిమాన చిత్రం : సోగ్గాడు
 మూల్లో చదువుకునే రోజుల్లో : సినిమా చూసేందుకు
 స్కూలు ఎగవేసిన కథలు.
 మరుపురాని రోజు : మొదటి చిత్రం యొక్క
 అగ్రిమెంట్ పై సంతకంపెట్టిన రోజు
 ఆమెకు అందాన్నిచ్చే సబ్బు : ఆమెకు ప్రేయమైన లక్ష్మి

"లక్ష్మి అంటే నాకెంతో ఇష్టం. కుద్దమైన,
 సౌమ్యమైన లక్ష్మి నా రూప లావణ్యాన్ని పుదువుగా,
 అందంగా రూపొందిస్తుంది." అంటారు జయచిత్ర.

కుద్దమైన, సౌమ్యమైన లక్ష్మి-సినిమా తారలకు అందాన్నిచ్చే సబ్బు

వంతో, తన మీదే ఆశలన్నీ పెట్టుకుని వెంచి పెద్ద చేసింది. మృషా అనని ఏదన నిచ్చిందా? చిన్నప్పుడుకూడా అనని ఎప్పుడూ తిట్టేందా? కొట్టేందా? తన తల్లి కోప్పడగా మృషా మాకాదా? తాను తనదంకూడా మామే కొడుకుకే పెట్టేది. అమ్మ తన వెంట ప్రేమగా చూచేది!

“ఒరేయ్, గోపాలం ఈ రోజు ఇంటికి ఉన్నావు” అంటూ వచ్చాడు తాతయ్య.

“ఈ రోజు అమ్మ తల్లికి కబి. అందు చేత అమ్మకి వేంపు పెట్టాను” అన్నాడు గోపాలరావు.

“నూ, అలా తరగ ఉన్నావు?” ప్రశ్నించాడు తాతయ్య.

“లేదు. ఇప్పుడు కొన్నికాలం నన్ను చాలా బాధ పెడుతున్నాయి.” బాధగా అన్నాడు గోపాలరావు.

“ఎద్దెవడ-కాలం లోని పెళ్ళిపోయింది. నీవు చేయవలసింది నన్ను, కొడుకుగా నీ బాధ్యత వహించుకున్నావు. ఏమీకా తద్దెవం పెడుతున్నావు. అదివలన నీవేం అవుతుంది? బాధ వడక” అంటూ పెళ్ళిపోయాడు తాతయ్య.

అవును. అమ్మ చికిషియన్లు అమ్మ చికికి నిప్పు పెట్టి, కర్మ చేశాడు. గోదానం చేశాడు. పెద్ద సంతర్పణ చేశాడు. వ్రేలి ఏమీ తద్దెవం పెడు తున్నాడు. అదేనా కొడుకుగా తన బాధ్యత? క్రాద్దం పెడతాడననా తనని నవ మాసాలా మోసం కని సెంచింది? విరక్తిగా నవ్వుకున్నాడు గోపాలరావు.

పున్నామ నక్షత్రం నుండి తప్పించే వాడు పుత్రుడు ఉన్నారని పెద్దలు. అందుకనే నేమో ఆడపిల్ల పుడితే—“అయ్యో!” అనుకుని, మగపిల్లడు పుడితే, “వంశోద్ధారకుడు” పుట్టాడని సంబరపడతారు చాలా మంది. తను పుట్టినప్పుడు కూడా అమ్మ ఎంతో సంతోషించి ఉంటుంది. ఆ పున్నామ నరకం ఉందో లేదో తెలియదు కాని, అమ్మ బ్రతికి ఉండగానే నరకాన్ని అనుభవించింది. ఆ నరకం నుంచి అమ్మని తప్పించ గలిగాడా? హుదా లోకం దృష్టిలో గోపాలరావు చాలా మంచివాడు. నరకమాంబ చాలా ఉత్తమురాలు. అలాంటి కొడుకునూ, కోడల్ని పొందినందుకు కాంతమ్మ చాలా అదృష్టవంతురాలు. నిజం అలోచిస్తే తన తొలికొడుకు ఎంత నీచురాలు! తానెంత దుర్మార్గుడు! కన్న తల్లి నే నిరక్షణం చేసిన కటిక ప్లాదయ్యుడు. తన తల్లి తిన్నదీ, తేనెదీ ఏప్పుడైతే తాను చూశాడా? అమ్మ ఏప్పుడేనా తనను కాని, తన బాధ్యతను కాని చిన్న మాట అన్నదా? ఎంత చాకీ చేశాడో అక్క తన తండ్రికి—

ఆ అక్క పూట నరిగి తినేవో, తేనెదో దా(తుళ్ళు) మంచి నీళ్ళు తాగి మడుకునేది. నరిఅయిన కాఫీకి కాని, భోజనానికి కాని మృషానా వోచుకుందా? తాను బాధ్యత వహించాడు. తన తల్లి బ్రతికి ఉండగా కడుపు నిండా తిండి పెట్టి, నరిగా చూడగలిగాడా? అయినా, తన తల్లి తన వెప్పుడూ శపింపలేదు నరికిదా, ఎంతో వాత్సల్యాన్ని చూపేది. ఇప్పుడు ఎక్కడుందో? బతికి ఉండగా పెట్టలేని ఈ పంచభక్త్య పరమాన్వాలా అమ్మ తింటుందా? ఏమా? గోపాలం పూదయం ఆక్రోశిస్తాంది.

తద్దెవం పెడుతున్నంత నేనూ గోపాలం పూదయం అశాంతిలోనూ, అనంత ప్రవృత్తిలోనూ అలమటిస్తూనే ఉంది. భోజనంకూడా నరిగా చేయలేక పోయాడు. భోజనం చేసే వరదాలో వడక ముప్పిలో అశాంతిగా తల పెట్టుకుని కూర్చున్నాడు. కొబ్బరి వచ్చడే వంజాకుని గారెలు తింటుంది వంట గదిలో వంజమాంబ. “ఎంత కుటలరాలు తన బాధ్యతను క్షమించి నీ చేయించుకుని అత్త గారి మీద వెట్టుతుంది. తన తల్లి తేది ఇష్టమో తనకే తెలియదు. అమ్మ ఇష్టాయిష్టాలు కనుక్కునేది ఎవరు?” పేలవంగా నవ్వుకున్నాడు.

గూటిలోని పిచ్చుక పిల్లలు గోడన చేస్తున్నాయి తల్లి కోసం. అంతలోనే తల్లి పిచ్చుక వచ్చి ఆహారం తెచ్చి వాటి నోటిలో వేస్తోంది.

“తన తల్లి తనని ఇలాగే పెంచింది. పిల్లలుగా ఉన్నప్పుడే తల్లి కోసం ఆరాలం. చిన్నప్పుడు తన అది కావాలి, ఇది కావాలి అని మారాం చేస్తూ తల్లి చీర చూశాడు.

కొండు పుచ్చుకుని కూడా కూడా తిరిగే వాడు. పెద్దవాడయ్యాక బాధ్యతలు పాదా (కాంటుడై) కర్తవ్యాన్ని పెన్నురించాడు. తల్లి, తండ్రి తానే అయి వెంచిన తన తల్లి ఋణం తాను తీర్చుకోలేక పోయాడు. తన భిల్లని అనుకోవడం వెండుకు? తన బుద్ధి ఏమయింది? నిజంగా తను హంతకుడు. తన తల్లి చావుకి కారకుడు తాను కాదా? తనది ఎంత విక్రమపు వజ్రం! వేసవోలో తిరువతి ప్రయోజనం పెట్టుకున్నాడు. తన తల్లిని తీసుకెళ్ళాలని తన వెంతో కోరికగా ఉంది. పిల్లలను చూస్తుంటే కథా అని తన బాధ్యత బహుకుంది. తను, తన బాధ్య, పిల్లలు హాటలులో కడుపు నిండా తినవారు. మేడి, ఆచారం పేరుతో అమ్మ ఏమీకా తనది కాదు. కనీసం కళ్ళు అయినా కొని ఇచ్చాడా? పిచ్చి తల్లి! తిండి లేక ఇంటికి వచ్చిన రెండు రోజులకే చచ్చిపోయింది. తానెంత కిరాతకుడు! తాను మాత్రం హంతకుడు కాదా? హూ! తన లాంటి దౌర్భాగ్యులు ఎంతమందో ఈ లోకంలో! బ్రతికి ఉండగా తల్లి తండ్రులకు వట్టె దన్ను పెట్టలేని వాళ్ళు తద్దెవనాలు పెడుతున్నాడు. బ్రతికి ఉండగా లేనిది, చనిపోయాక ఎండుకు?

“అమ్మా! ఈ నీచుడిని క్షమించ గలవా? నీవు పోయిన నాటినుంచి నా పూదయానికి శాంతి లేదు. నా పోషానికి నిష్కృతి లేదు.” గోపాలరావు చెంచల మీదుగా కన్నీరు ప్రవేశిస్తోంది.

“బాబూ!” తన తల్లి ప్రేమగా పిలుస్తోంది. “అమ్మా!” కళ్ళు తెరిచి ఆత్రంగా చూశాడు.

ఎదురుగా తన తల్లి లాటిడే మరొకరి తల్లి నిలబడి ఉంది.

“బాబూ! నా సీతి చెప్పుకునేందుకు నాకు చాలా సీగు గా ఉంది. కాని, వరిసి తిల ప్రాబల్యం వల్ల సీగు విడిచి చెప్పుకోవలసి వస్తుంది. ఏం చెయ్యను? నా కొడుకూ, కోడలూ నన్ను ఇంట్లోంచి వెళ్ళగొట్టారు. నేను చేసిన నరం ఏమీ లేదు. పుద్గా వ్యంలో నేనింకా బ్రతికి ఉండడమే నా నరం. చిన్నటినుంచి భోజనం లేదు.” ఆమె అభిమానంతో తల వంచుకుంది.

గోపాలరావు దిగు న లేచాడు. “కాళ్ళు కడుగుకుని రా, అమ్మా!” అంటూ వెంట గదిలోకి నడిచాడు. అరిసెట్టి పెద్ద డబ్బాలోకి నరి తూచి నరన మాంబ. పీట పాల్స మంచి నీళ్ళు పెట్టి, అకు నేని న్నయంగా వడ్డించి ఆ ముసలా విడచి తనమన్నాడు. బాధ్యత అనబోతే నరం మూసుకోవచ్చాడు. “తన తల్లి బ్రతికి ఉండగానే ఈ పని చేసి ఉంటే ఎంత బాగుండేది!” అనుకున్నాడు.

ఆమె తృప్తిగా భోజనం చేసింది. ఇప్పుడు గోపాలరావు పూదయం తృప్తిగా ఉంది. పూదయం లోని బరువంతా తగ్గి పోయింది.

“ఇక నుంచి నీవు ఇక్కడే ఉండకూ, అమ్మా!” అన్నాడు.

“ఏది కలా? ఇదా? నీనిమానా? నిజమా? అని అశ్చర్యపోతూ, “బాబూ! నీవు ఎంత మంచివాడవు! నీ లాటి కొడుకుని కన్ను ఆ తల్లి ఎంత అదృష్టవంతురాలు!” అంది ఆమె అనందాఘ్రులు రాలిస్తూ.

“లేదమ్మా! వేనూ నీ కొడుకు లాంటి వాడన” అన్నాడు బాధగా గోపాలరావు. ✽

జల విహారం

చిత్రం—పి. మాటలి మోహన్ (పై దరఖాద—7)

